II

(Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění není povinné)

ROZHODNUTÍ

KOMISE

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 13. dubna 2007

o provádění programů dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže a volně žijících ptáků v členských státech a o změně rozhodnutí 2004/450/ES

(oznámeno pod číslem K(2007) 1554)

(2007/268/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí Rady 90/424/EHS ze dne 26. června 1990 o některých výdajích ve veterinární oblasti [1], a zejména na čl. 24 odst. 2 čtvrtý pododstavec a článek 10 uvedeného rozhodnutí,

s ohledem na směrnici Rady 2005/94/ES ze dne 20. prosince 2005 o opatřeních Společenství pro tlumení influenzy ptáků a o zrušení směrnice 92/40/EHS [2], a zejména na čl. 4 odst. 2 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozhodnutí 90/424/EHS ze dne 26. června 1990 o některých výdajích ve veterinární oblasti stanoví způsoby finančního přispívání Společenství na programy pro eradikaci, tlumení a sledování chorob zvířat.

(2) Rozhodnutí 90/424/EHS ve znění rozhodnutí 2006/53/ES [3] stanoví, že finanční pomoc Společenství může být poskytnuta členským státům na opatření pro eradikaci prováděná členskými státy za účelem boje s kmeny nízkopatogenní influenzy ptáků (LPAI), které by mohly zmutovat na vysoce patogenní influenzu ptáků (HPAI). Kromě toho čl. 24 odst. 2 rozhodnutí 90/424/EHS stanoví, že každý rok nejpozději do 30. dubna předloží členské státy Komisi roční nebo víceleté programy začínající v následujícím roce, na které chtějí od Společenství obdržet finanční příspěvek.

(3) Směrnice Rady 92/40/EHS ze dne 19. května 1992, kterou se zavádějí opatření Společenství pro tlumení influenzy ptáků [4], vymezuje ochranná opatření Společenství, která je třeba uplatnit v případě ohniska vysoce patogenní influenzy ptáků u drůbeže. Nestanoví však opatření pro tlumení nízkopatogenní influenzy ptáků podtypů H5 a H7 ani pravidelný dozor nad uvedenou nákazou u drůbeže a volně žijících ptáků.

(4) Členské státy provádějí od roku 2002 povinná zjišťování influenzy ptáků u domácí drůbeže, a to tak, že Komisi předkládají roční programy dozoru podle rozhodnutí Komise 2002/649/ES [5], 2004/111/ES [6], 2005/464/ES [7] a 2006/101/ES [8].

(5) Směrnice 2005/94/ES stanoví určitá preventivní opatření zaměřená na dozor nad influenzou ptáků a její včasnou detekci. Konečné datum pro provedení uvedené směrnice do vnitrostátního práva členskými státy je 1. července 2007 a tato směrnice ke stejnému datu zrušuje směrnici 92/40/EHS.

---

[1] Úř. věst. L 224, 18.8.1990, s. 19. Rozhodnutí naposledy pozměněné rozhodnutím Rady 2006/965/ES (Úř. věst. L 397, 30.12.2006, s. 22).

[2] Úř. věst. L 10, 14.1.2006, s. 16.

[3] Úř. věst. L 29, 2.2.2006, s. 37.

[4] Úř. věst. L 167, 22.6.1992, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2006/104/ES (Úř. věst. L 363, 20.12.2006, s. 352).

[5] Úř. věst. L 213, 9.8.2002, s. 38.

[6] Úř. věst. L 32, 5.2.2004, s. 20. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2004/615/ES (Úř. věst. L 278, 27.8.2004, s. 59).

[7] Úř. věst. L 164, 24.6.2005, s. 52. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2005/726/ES (Úř. věst. L 273, 19.10.2005, s. 21).

[8] Úř. věst. L 46, 16.2.2006, s. 40.

(6) Opatření Společenství pro tlumení influenzy ptáků stanovená ve směrnici 2005/94/ES se vztahují také na tlumení ohnisek nízkopatogenní influenzy ptáků způsobené influenzou ptáků podtypů H5 a H7 u drůbeže. Aby bylo možné zjistit případný oběh uvedených virů v hejnech drůbeže, musejí členské státy provádět povinné programy dozoru. Uvedená opatření pro tlumení jsou zaměřena na zamezení šíření nízkopatogenní influenzy ptáků podtypů H5 a H7, než dojde k jejich rozšíření v populaci domácí drůbeže, aby se zabránilo riziku zmutování na vysoce patogenní influenzu ptáků s případnými ničivými následky.

(7) Směrnice 2005/94/ES také stanoví programy dozoru, které musejí být uskutečňovány u volně žijících ptáků, aby přispěly k poznatkům o hrozbách představovaných volně žijícími ptáky, pokud jde o jakýkoli virus influenzy ptačího původu u ptáků, a to na základě pravidelně aktualizovaného posouzení rizik.

(8) Vzhledem k nedávnému vývoji, pokud jde o rozšířený výskyt vysoce patogenní influenzy ptáků H5N1 u volně žijících ptáků v Evropě, je důležité dále posílit činnosti v oblasti dozoru s přihlédnutím k výsledkům zjišťování provedených v členských státech v letech 2003 až 2006 a k vědecké práci vykonané nedávno Evropským úřadem pro bezpečnosti potravin (EFSA) [1] ve spolupráci s vědeckou pracovní skupinou ORNIS generálního ředitelství pro životní prostředí Evropské komise. Uvedené instituce budou pokračovat ve své práci a výsledky této práce mohou vést k další aktualizaci.

(9) Při provádění programů dozoru nad volně žijícími ptáky je třeba plně zohlednit požadavky směrnice Rady 79/409/EHS [2] týkající se ochrany všech druhů ptáků přirozeně se vyskytujících ve volné přírodě ve Společenství.

(10) Rozhodnutí Komise 2004/450/ES ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví standardní požadavky na obsah žádostí o financování programů eradikace, sledování a tlumení chorob zvířat Společenstvím [3], stanoví standardní požadavky na obsah žádostí o financování programů eradikace, sledování a tlumení chorob zvířat Společenstvím.

(11) Protože rozhodnutí 90/424/EHS nyní stanoví, že finanční příspěvek Společenství lze poskytnout na výdaje vzniklé členským státům při financování vnitrostátních programů eradikace, tlumení a sledování určitých chorob zvířat, včetně influenzy ptáků, členské státy mohou podle čl. 24 odst. 2 rozhodnutí 90/424/EHS každý rok nejpozději do 30. dubna předložit Komisi programy dozoru nad influenzou ptáků, na které chtějí od Společenství obdržet finanční příspěvek. Rozhodnutí 2004/450/ES by mělo být změněno za účelem stanovení standardních požadavků na obsah žádostí o financování programů dozoru nad influenzou ptáků Společenstvím.

(12) Rozhodnutí 2004/450/ES by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(13) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Schválení programů dozoru nad influenzou ptáků

Programy dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže a volně žijících ptáků, které mají členské státy uskutečnit v souladu s čl. 4 odst. 1 směrnice 2005/94/ES, musejí být v souladu s pokyny stanovenými v přílohách I a II tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Změny rozhodnutí 2004/450/ES

Rozhodnutí 2004/450/ES se mění takto:

1. V článku 1 se doplňuje nové písmeno c), které zní:

„c) přinejmenším informace stanovené v příloze IV, pokud jde o nákazu zvířat uvedenou v příloze I části C.“

2. V příloze I se doplňuje tato část C:

„ČÁST C

Nákaza podle čl. 1 písm. c)

‚influenza ptáků‘.“

3. Doplňuje se nová příloha IV, jejíž znění je uvedeno v příloze III tohoto rozhodnutí.

[1] Vědecké stanovisko „Stěhovaví ptáci a jejich možná role v šíření vysoce patogenní influenzy ptáků“ (Migratory birds and their possible role in the spread of highly pathogenic avian influenza) (EFSA, 12. května 2006) a jeho dodatek (11. prosince 2006).

[2] Úř. věst. L 103, 25.4.1979, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2006/105/ES (Úř. věst. L 363, 20.12.2006, s. 368).

[3] Úř. věst. L 155, 30.4.2004, s. 90. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2006/282/ES (Úř. věst. L 104, 13.4.2006, s. 40).

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 13. dubna 2007.

Za Komisi
Markos KYPRIANOU
člen Komise

PŘÍLOHA I

Pokyny pro provádění programů dozoru nad influenzou ptáků u drůbeže, které mají uskutečňovat členské státy

A. **Cíle, obecné požadavky a kritéria pro dozor**

A.1 *Cíle*

Sérologický dozor nad nízkopatogenní influenzou ptáků podtypů H5 a H7 u drůbeže má tyto cíle:

1. detekovat subklinické nákazy nízkopatogenní influenzou ptáků podtypů H5 a H7 a doplňovat tak systémy včasné detekce a následně zamezovat případnému zmutování těchto virů na vysoce patogenní influenzu ptáků;

2. detekovat nákazy nízkopatogenní influenzou ptáků podtypů H5 a H7 ve specificky zacílených populacích drůbeže, v nichž existuje specifické riziko nákazy v důsledku chovného systému nebo vnímavosti specifických druhů;

3. přispívat k prokázání toho, že určitá země, region nebo úsek chovu má status prostý nákazy influenzou ptáků, která podléhá hlášení, v rámci mezinárodního obchodu podle pravidel OIE.

A.2 *Všeobecné požadavky a kritéria*

1. Odběr vzorků musí proběhnout do 31. prosince roku, v němž je program prováděn. V případě drůbeže se vzorky odebírají podle potřeby během období odpovídajícího produkčním obdobím každé kategorie drůbeže.

2. Za účelem úspory zdrojů se doporučují vzorky odebrané pro jiné účely.

3. Vyšetření vzorků provádějí národní laboratoře pro influenzu ptáků (NL) v členských státech nebo jiné laboratoře schválené příslušnými orgány a pracující pod dohledem národní laboratoře.

4. Všechny výsledky (sérologické i virologické) se zasílají do referenční laboratoře Společenství pro influenzu ptáků (CRL) pro srovnání. Je třeba zajistit plynulý tok informací. Referenční laboratoř Společenství zajistí technickou podporu a udržuje zvýšené zásoby diagnostických činidel.

5. Všechny izoláty viru influenzy ptáků se předkládají referenční laboratoři Společenství v souladu s právními předpisy Společenství, pokud není přiznána odchylka podle bodu 4 kapitoly V (Diferenciální diagnóza) v diagnostické příručce stanovené v rozhodnutí 2006/437/ES [1]. Viry podtypů H5/H7 se předkládají neprodleně a provádí se u nich běžné charakterizační testy (sekvencování nukleotidů/IVPI) podle uvedené diagnostické příručky.

6. Je-li to možné, předkládají národní laboratoře referenční laboratoři Společenství pozitivní séra H5 nebo H7 odebraná od ptáků řádu *Anseriformes* za účelem vytvoření archivu, aby se usnadnil další vývoj testů v budoucnu.

B. **Dozor nad influenzou ptáků u drůbeže**

1. Všechny pozitivní nálezy se zpětně šetří v daném hospodářství a závěry tohoto šetření se oznamují Komisi a referenční laboratoři Společenství.

2. Referenční laboratoř Společenství poskytne zvláštní protokoly, které se přiloží k zásilce materiálu do referenční laboratoře Společenství, včetně výkazů v podobě tabulek určených pro sběr dat, která jsou předmětem dozoru. V těchto tabulkách je třeba uvést použité metody laboratorního vyšetření. Poskytnuté tabulky umožní předkládat výsledky v jediném dokumentu.

[1] Úř. věst. L 237, 31.8.2006, s. 1.

3. Vzorky krve pro sérologické vyšetření se odebírají u všech druhů drůbeže, včetně drůbeže chované ve volných výbězích, a to nejméně od pěti až deseti ptáků (s výjimkou kachen, hus a křepelek) z každého hospodářství a z různých hal, pokud je jich v hospodářství více. V případě několika hal by se velikost vzorku na jedno hospodářství měla přiměřeně zvýšit. Doporučuje se odebrat vzorky od nejméně pěti ptáků z jedné haly.

4. Odběr vzorků je třeba rozložit po celém území členského státu tak, aby vzorky bylo možné považovat za reprezentativní pro celý členský stát, přičemž je třeba vzít v úvahu:

   a) počet hospodářství, v nichž se má provést odběr vzorků (s výjimkou kachen, hus a krůt); tento počet musí být stanoven tak, aby se zajistila identifikace alespoň jednoho infikovaného hospodářství při prevalenci zamořených hospodářství nejméně 5 % a intervalu spolehlivosti 95 % (viz tabulka 1), a

   b) počet ptáků z každého hospodářství, od nichž se odebírají vzorky, musí být stanoven tak, aby se zajistila 95 % pravděpodobnost identifikace nejméně jednoho pozitivního ptáka, je-li prevalence séropozitivních ptáků ≥ 30 %.

5. Na základě posouzení rizik a specifické situace v dotčeném členském státě je třeba při plánu odběru vzorků rovněž vzít v úvahu tyto faktory:

   a) Typy produkce a jejich specifická rizika; je třeba se zaměřit na chov ve volném výběhu, venkovní chov a drobnochov, s přihlédnutím k dalším faktorům, jako je rozmanitost věkových skupin, používání povrchové vody, relativně delší délka života, chov více druhů v jednom hospodářství nebo další relevantní faktory.

   b) Počet hospodářství s krůtami, kachnami a husami, v nichž je třeba odebrat vzorky, musí být stanoven tak, aby se zajistila identifikace alespoň jednoho zamořeného hospodářství při prevalenci infikovaných hospodářství nejméně 5 % a intervalu spolehlivosti 99 % (viz tabulka 2).

   c) Nachází-li se v členském státě větší počet hospodářství s chovem lovných ptáků, ptáků nadřádu běžci a křepelek, musejí být do programu zařazena i tato hospodářství. V případě křepelek se odběr vzorků provádí pouze od plemenných dospělých křepelek (nebo plemenných nosnic).

   d) Období pro odběr vzorků se přizpůsobí sezónní produkci. Odběr vzorků však lze podle potřeby časově přizpůsobit jiným místně vhodným obdobím, během nichž se v hospodářství nachází jiná drůbež, jejíž přítomnost může představovat zvýšené riziko zavlečení nákazy.

   e) V případě značného počtu drobnochovů by se dozor mohl rozšířit také na ně.

   f) Členské státy, které jsou povinny provádět odběr vzorků pro účely testování na newcastleskou chorobu, aby si zachovaly status zemí, kde se neprovádí očkování proti newcastleské chorobě v souladu s rozhodnutím Komise 94/327/ES [1], mohou použít tyto vzorky od plemenných hejn pro účely dozoru nad protilátkami proti H5/H7.

Tabulka 1

Počet hospodářství, v nichž je třeba odebrat vzorky pro každou kategorii drůbeže (s výjimkou hospodářství s krůtami, kachnami a husami)

Počet hospodářství na každou kategorii drůbeže v členském státě	Počet hospodářství, v nichž je třeba odebrat vzorky
do 34	všechna
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

[1] Úř. věst. L 146, 11.6.1994, s. 17.

Tabulka 2

Počet hospodářství s krůtami, kachnami a husami, v nichž je třeba odebrat vzorky

Počet hospodářství v členském státě	Počet hospodářství, v nichž je třeba odebrat vzorky
do 46	Všechna
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

C. **Zvláštní požadavky pro detekci nákaz podtypy h5/h7 influenzy ptáků u kachen, hus a křepelek**

1. Vzorky krve pro sérologické vyšetření se odebírají přednostně od ptáků, kteří jsou chováni na polích.

2. Z každého vybraného hospodářství se pro účely sérologického vyšetření odebere 40 až 50 vzorků krve.

3. Neexistují-li komerční hejna, může se dozor provádět u drobnochovů.

D. **Laboratorní vyšetření**

1. Laboratorní vyšetření se provádějí v souladu s diagnostickou příručkou pro influenzu ptáků (rozhodnutí Komise 2006/437/ES), v níž se stanoví postupy pro potvrzení a diferenciální diagnostiku influenzy ptáků (včetně vyšetření séra kachen a hus hemaglutinačně inhibičním testem (testem HI)).

2. Pokud se předpokládá provádění laboratorních vyšetření, která nejsou uvedena v diagnostické příručce pro influenzu ptáků ani v Příručce diagnostických testů a očkovacích látek pro suchozemská zvířata Světové organizace pro zdraví zvířat (OIE), musí členské státy poskytnout referenční laboratoři Společenství potřebné údaje k validaci a současně předložit svůj program Komisi ke schválení.

3. Všechny pozitivní sérologické nálezy musí potvrdit národní laboratoře pro influenzu ptáků na základě hemaglutinačně inhibičního testu se stanovenými kmeny dodanými referenční laboratoří Společenství pro influenzu ptáků:

H5 a) zahajovací test s kmenem Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2);

b) test všech pozitivních výsledků s kmenem Duck/Denmark/64650/03 (H5N7) pro vyloučení protilátky N2 se zkříženou reakcí.

H7 a) zahajovací test s kmenem Turkey/England/647/77 (H7N7);

b) test všech pozitivních výsledků s kmenem African Starling/983/79 (H7N1) pro vyloučení protilátky N7 se zkříženou reakcí.

PŘÍLOHA II

Pokyny pro provádění programů dozoru nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků, které mají uskutečňovat členské státy

A. **Cíle, obecné požadavky a kritéria pro dozor**

A.1 *Cíle*

Virologický dozor nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků se zaměřuje na identifikaci rizika zavlečení virů influenzy ptáků (nízkopatogenní influenzy ptáků a vysoce patogenní influenzy ptáků) mezi domácí drůbež těmito způsoby:

— zajištění včasné detekce vysoce patogenní influenzy ptáků H5N1 šetřením zvýšené incidence nemocnosti a úmrtnosti volně žijících ptáků, zejména u vybraných „více rizikových“ druhů.

— je-li u volně žijících ptáků zjištěna vysoce patogenní influenza ptáků H5N1, zvýší se dozor nad živými a mrtvými volně žijícími ptáky, aby se zjistilo, zda mohou volně žijící ptáci jiných druhů působit jako asymptomatičtí nosiči nebo „přenášející druhy“ (viz část E této přílohy).

— pokračování „základního“ dozoru nad různými druhy volně žijících stěhovavých ptáků jako součást nepřetržitého monitorování virů nízkopatogenní influenzy ptáků. Odběr vzorků se zaměří hlavně na ptáky řádu *Anseriformes* (vodní ptactvo) a ptáky řádu *Charadriiformes* (pobřežní ptáci a rackové), aby se zjistilo, zda jsou nosiči virů nízkopatogenní influenzy ptáků podtypů H5 a H7 (což by v každém případě zjistilo také případný výskyt vysoce patogenní influenzy ptáků H5N1 a jiné vysoce patogenní influenzy ptáků). Odběr vzorků se zaměří zejména na „více rizikové druhy“.

A.2 *Všeobecné požadavky a kritéria*

1. Odběr vzorků musí proběhnout do 31. prosince roku, v němž je program prováděn.

2. Vyšetření vzorků provádějí národní laboratoře pro influenzu ptáků (NL) v členských státech nebo jiné laboratoře schválené příslušnými orgány a pracující pod dohledem národní laboratoře.

3. Všechny výsledky se zasílají do referenční laboratoře Společenství pro influenzu ptáků (CRL) pro srovnání. Je třeba zajistit plynulý tok informací. Referenční laboratoř Společenství zajistí technickou podporu a udržuje zvýšené zásoby diagnostických činidel.

4. Všechny izoláty viru influenzy ptáků u volně žijících ptáků se předkládají referenční laboratoři Společenství v souladu s právními předpisy Společenství, pokud není přiznána odchylka podle bodu 4 kapitoly V (Diferenciální diagnóza) v diagnostické příručce stanovené v rozhodnutí 2006/437/ES. Viry podtypů H5/H7 se předkládají neprodleně a provádí se u nich běžné charakterizační testy (sekvencování nukleotidů/IVPI) podle uvedené diagnostické příručky.

B. **Dozor nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků**

Plán a provádění

Při plánování dozoru, pomoci při identifikaci druhů a optimalizaci odběru vzorků musí být zajištěna úzká spolupráce s epidemiology, ornitology a příslušným orgánem ochrany přírody. Plán dozoru se musí přizpůsobit vnitrostátní situaci, pokud jde o výběr druhů, u nichž je třeba odebrat vzorky, podle převažujících druhů a velikosti populace ptáků. Odběr vzorků musí být prováděn s ohledem na sezónnost tažných modelů, které se mohou v různých členských státech lišit. Musí být vzato v úvahu chování druhů ptáků, pokud jde o tažné trasy, hlavní stanoviště, pospolitost a míru kontaktu během stěhování, a výsledky získané z předchozího dozoru v letech 2003–2006. Kromě toho bude pracovní skupina pro dozor nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků, která analyzuje nové údaje, jakmile jsou k dispozici, provádět nepřetržitý přezkum a poskytovat zpětnou vazbu.

U vysoce patogenní influenzy ptáků H5N1 by měly být všechny uvedené faktory vzaty v úvahu v souvislosti s pravděpodobností expozice volně žijících ptáků nakažené drůbeži a volně žijícím ptákům v oblastech ohniska a s pravděpodobností kontaktu volně žijících ptáků s domácí drůbeží v systémech chovu drůbeže v různých členských státech.

Pro posouzení uvedených pravděpodobností mohou být účinnou pomůckou rozhodovací schémata a tabulky ve stanovisku EFSA ([1]), které byly vypracovány ve spolupráci s generálním ředitelstvím pro životní prostředí Evropské komise; na základě těchto schémat a tabulek lze posoudit lokální rizika v členských státech a přizpůsobit se vyvíjející se situaci na základě úzké spolupráce a výměny názorů mezi členskými státy.

Je nezbytné podporovat kontakty s institucemi, které se zabývají ochranou/pozorováním ptáků, a kroužkovacími stanicemi. Odběr vzorků v případě potřeby provádějí pod dohledem pracovníků těchto skupin/stanic myslivci a jiné ornitologicky kvalifikované osoby.

1. P a s i v n í d o z o r nad nemocnými a mrtvými ptáky se zaměří na:

   a) oblasti, kde se vyskytuje zvýšená incidence nemocnosti a úmrtnosti volně žijících ptáků;

   b) oblasti blízko moře, jezer a vodních cest, kde byli nalezeni mrtví ptáci; a zejména jsou-li tyto oblasti v blízkosti hospodářství s chovem domácí drůbeže;

   c) ptáky patřící k identifikovaným „více rizikovým“ druhům uvedeným v části D a jiné volně žijící ptáky v jejich bezprostřední blízkosti.

2. Kromě toho se šetření živých a mrtvých volně žijících ptáků v oblastech, kde byly zjištěny případy H5N1, v ideálním případě zaměří na tyto ptáky:

   a) volně žijící ptáky nebo drůbež, aby mohli být případně identifikováni asymptomatičtí nosiči;

   b) ptáky v oblastech epizootologicky souvisejících s těmito případy;

   c) ptáky, kteří jsou případně v úzkém kontaktu s hospodářstvími s chovem domácí drůbeže (ochranné pásmo, pásmo dozoru a oblast B), kteří mohou působit jako „přenášející druhy“, zejména ptáky uvedené v části E.

3. A k t i v n í d o z o r nad živými a klinicky zdravými a/nebo klinicky nemocnými, zraněnými nebo ulovenými ([2]) ptáky se zaměří na:

   a) stěhovavé ptáky řádu *Anseriformes* (vodní ptactvo) a ptáky řádu *Charadriiformes* (pobřežní ptáci a rackové);

   b) identifikované oblasti, kde dochází ke koncentraci a kontaktu vysokého počtu stěhovavých ptáků různých druhů a zejména jsou-li tyto oblasti v blízkosti hospodářství s chovem domácí drůbeže;

   c) výběr více rizikových druhů ([3]).

Postup odběru vzorků

1. Od zdravě vyhlížejících volně žijících ptáků se odeberou orofaryngeální a kloakální výtěry pro virologické vyšetření. Jestliže z jakéhokoli důvodu nelze kloakální výtěry živým ptákům odebrat, může se jako alternativy použít pečlivě odebraných vzorků čerstvého trusu. V případě míst, kde dochází ke shromažďování a kontaktu různých druhů ptáků, musí být zajištěna možnost zpětného vysledování.

([1]) Vědecké stanovisko „Stěhovaví ptáci a jejich možná role v šíření vysoce patogenní influenzy ptáků“ (EFSA, 12. května 2006).
([2]) Lov při dodržení požadavků směrnice Rady 79/409/EHS týkající se ochrany všech druhů ptáků přirozeně se vyskytujících ve volné přírodě.
([3]) Poskytne generální ředitelství pro životní prostředí Evropské komise.

2. Pro účely izolace viru a molekulární detekce (PCR) se odeberou kloakální/orofaryngeální výtěry a/nebo tkáně (a to z mozku, srdce, plic, ledvin a střev) u nalezených mrtvých nebo zastřelených volně žijících ptáků.

3. Zvláštní pozornost je třeba věnovat skladování a přepravě vzorků. Výtěry musí být okamžitě chlazeny ledem nebo pomocí sáčků se zmrazeným gelem a co nejrychleji odevzdány do laboratoře. Pokud to není absolutně nezbytné, vzorky se nezmrazují. Je-li k dispozici, musí se výtěry vložit do antibiotického nebo zvláštního transportního média pro viry, aby byly zcela ponořeny. Vložení vzorků do transportního média se musí provést jako doplněk k chlazení, nikoli jako alternativa chlazení. Není-li takové médium k dispozici, je třeba výtěry vrátit do jejich obalu a dodat suché. Pokud není možné zajistit rychlou přepravu do laboratoře do 48 hodin (v transportním médiu při teplotě 4 °C), musí být vzorky okamžitě zmrazeny, uskladněny a poté transportovány na suchém ledu. Uskladnění a přepravu vzorků může ovlivnit řada faktorů, a proto musí být zvolená metoda pro tento účel vhodná.

4. Postupy odběru vzorků musí být provedeny v souladu s diagnostickou příručkou pro influenzu ptáků (rozhodnutí Komise 2006/437/ES), v níž se stanoví postupy pro potvrzení a diferenciální diagnostiku influenzy ptáků.

C. **Laboratorní vyšetření**

1. Laboratorní vyšetření se provádějí v souladu s diagnostickou příručkou pro influenzu ptáků (rozhodnutí Komise 2006/437/ES), v níž se stanoví postupy pro potvrzení a diferenciální diagnostiku influenzy ptáků.

2. Pokud se předpokládá provádění laboratorních vyšetření, která nejsou uvedena v diagnostické příručce pro influenzu ptáků ani v Příručce diagnostických testů a očkovacích látek pro suchozemská zvířata Světové organizace pro zdraví zvířat (OIE), musí členské státy poskytnout referenční laboratoři Společenství potřebné údaje k validaci a současně předložit svůj program Komisi ke schválení.

3. Všechny vzorky odebrané při dozoru nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků se musejí vyšetřit co nejdříve molekulárními technikami, jsou-li k dispozici, a podle diagnostické příručky (rozhodnutí Komise 2006/437/ES). Tato vyšetření se provádějí pouze v laboratořích, které jsou schopny zaručit kvalitu a používají metody schválené referenční laboratoří Společenství pro influenzu ptáků. Kromě toho je nutné, aby použité metody přinesly přijatelné výsledky v posledním srovnávacím kruhovém testu národních laboratoří. Doporučuje se vstupní screening pomocí PCR genu M, rychlé vyšetření pozitivních výsledků na H5 (nejpozději však do dvou týdnů) a v případě pozitivního nálezu se co nejdříve provede analýza v restrikčním místě, aby se stanovilo, je-li důvodem vysoce patogenní influenza ptáků nebo nízkopatogenní influenza ptáků. Je-li potvrzena vysoce patogenní influenza ptáků H5, musí být rychle provedena další analýza, aby se stanovil typ N (i když to může pouze poskytnout důkazy eliminující N1).

4. V laboratoři je povoleno sloučit až pět vzorků odebraných od téhož druhu na stejném místě a ve stejnou dobu, je-li zajištěno, že v případě pozitivního nálezu bude možné jednotlivé vzorky identifikovat a znovu vyšetřit.

5. Sérologický dozor se u šetření influenzy ptáků u volně žijících ptáků neprovádí, protože sérologické metody nejsou schopné rozlišit mezi vysoce patogenními a nízkopatogenními kmeny a nálezy protilátek neumožňují učinit závěry, pokud jde o pravděpodobnost místa, kde se volně žijící ptáci mohli nakazit. Sérologický dozor však může být důležitý pro zkoumání toho, u jakého druhu přezimujícího nebo stěhovavého ptáka jsou/byly prevalentní (nebo enzootické) viry H5/H7. Takovou analýzu smějí provádět pouze specializované laboratoře s pomocí pečlivě vybraného panelu antigenů, aby byla zajištěna detekce protilátek specifických pro hemaglutinin (tj. aby byla vyloučena možnost interference od protilátek specifických pro N).

D. **Seznam druhů volně žijících ptáků, které představují vyšší riziko v souvislosti s influenzou ptáků** (*)

Obecný název	Vědecký název
labuť malá	*Cygnus columbianus*
labuť zpěvná	*Cygnus cygnus*
labuť velká	*Cygnus olor*
Husy	
husa krátkozobá	*Anser brachyrhynchus*
husa polní	*Anser fabalis*
husa běločelá (evropská)	*Anser albifrons albifrons*
husa malá	*Anser erythropus*
husa velká	*Anser anser*
berneška bělolící	*Branta leucopsis*
berneška tmavá	*Branta bernicla*
berneška rudokrká	*Branta ruficollis*
berneška velká	*Branta canadensis*
Kachny	
hvízdák eurasijský	*Anas penelope*
čírka obecná	*Anas crecca*
kachna divoká	*Anas platyrhynchos*
ostralka štíhlá	*Anas acuta*
čírka modrá	*Anas querquedula*
lžičák pestrý	*Anas clypeata*
čírka úzkozobá	*Marmaronetta angustirostris*
zrzohlávka rudozobá	*Netta rufina*
polák velký	*Aythya ferina*
polák chocholačka	*Aythya fuligula*
Brodiví	
čejka chocholatá	*Vanellus vanellus*
kulík zlatý	*Pluvialis apricaria*
břehouš černoocasý	*Limosa limosa*
jespák bojovný	*Philomachus pugnax*
Rackovití	
racek chechtavý	*Larus ridibundus*
racek bouřní	*Larus canus*

(*) Toto není úplný seznam; jeho účelem je pouze identifikovat druhy stěhovavých ptáků, které mohou představovat vysoké riziko zavlečení influenzy ptáků do Společenství na základě jejich tažných zvyklostí, při nichž se dostávají do oblastí, kde se vyskytla vysoce patogenní influenza ptáků H5N1 buď u volně žijících ptáků nebo u drůbeže. Je založen na vědeckém stanovisku „Stěhovaví ptáci a jejich možná role v šíření vysoce patogenní influenzy ptáků“, které přijala komise pro zdraví a dobré životní podmínky zvířat EFSA dne 12. května 2006, a na práci vykonané výborem ORNIS a dodavateli generálního ředitelství pro životní prostředí Evropské komise. Tento seznam však může být aktualizován v návaznosti na výsledky dalších vědeckých studií, jakmile budou k dispozici, a na základě posouzení rizika provedeného vnitrostátními orgány s přihlédnutím k jejich specifické ornitologické situaci.

E. **Seznam ptáků žijících v blízkosti domácí drůbeže** (**)

Obecný název	Vědecký název	Pravděpodobnost kontaktu s drůbeží
Skupina 1. Druhy úzce spojené s produkcí drůbeže v Evropě		
husa domácí	*Anser anser domesticus*	vysoká
kachna divoká	*Anas platyrhynchos*	vysoká
pižmovka velká	*Cairina moschata*	vysoká
holub skalní	*Columba livia*	vysoká
vrabec domácí	*Passer domesticus*	vysoká
Skupina 2. Druhy, které mohou sdílet zemědělskou půdu také využívanou domácí drůbeží v severní Evropě		
kulík zlatý	*Pluvialis apricaria*	nízká
čejka chocholatá	*Vanellus vanellus*	střední
racek chechtavý	*Larus ridibundus*	vysoká
racek bouřní	*Larus canus*	vysoká
racek stříbřitý	*Larus argentatus*	nízká
holub hřivnáč	*Columba palumbus*	vysoká
hrdlička zahradní	*Streptopelia decaocto*	vysoká
bažant obecný	*Phasianus colchicus*	vysoká
skřivanovití	*Alauda & Galerida spp*	nízká
lindušky		nízká
konipasové		střední
drozd kvíčala	*Turdus pilaris*	střední
drozd cvrčala	*Turdus iliacus*	střední
straka obecná	*Pica pica*	vysoká
kavka obecná	*Corvus monedula*	vysoká
havran polní	*Corvus frugilegus*	střední
vrána obecná	*Corvus corone*	střední
krkavec velký	*Corvus corax*	nízká
špaček obecný	*Sturnus vulgaris*	vysoká
špaček černý	*Sturnus unicolor*	vysoká
vrabec domácí	*Passer domesticus*	vysoká
vrabec polní	*Passer montanus*	vysoká
pěnkavy		střední
strnadové	*Miliaria, Emberiza spp*	střední

Obecný název	Vědecký název	Pravděpodobnost kontaktu s drůbeží
Skupina 3. Druhy, které mohou sdílet mokřady také využívané domácími vodními ptáky v severní Evropě		
volavky	*Egretta* spp.	nízká
volavky	*Ardea* a jiné spp.	střední
kormorán velký	*Phalacrocorax carbo*	střední
čápi	*Ciconia* spp.	nízká
labuť velká	*Cygnus olor*	střední
husa velká	*Anser anser*	střední
berneška velká	*Branta canadensis*	nízká
kachny	*Anas & Aythya* spp.	nízká
kachna divoká	*Anas platyrhynchos*	vysoká
lyska černá	*Fulica atra*	střední
slípka zelenonohá	*Gallinula chloropus*	střední

(**) Toto není vyčerpávající seznam; jeho účelem je pouze identifikovat druhy přezimujících nebo nestěhovavých evropských ptáků, které žijí v blízkosti domácí drůbeže (zejména v severozápadní Evropě) a které mohou teoreticky přenášet vysoce patogenní influenzu ptáků H5N1 z potenciálně asymptomaticky nakažených volně žijících ptáků („přenášející druhy"). Je založen na vědeckém stanovisku „Stěhovaví ptáci a jejich možná role v šíření vysoce patogenní influenzy ptáků", které přijala komise pro zdraví a dobré životní podmínky zvířat EFSA dne 12. května 2006, a na práci vykonané výborem ORNIS a dodavateli generálního ředitelství pro životní prostředí (GŘ ENV) Evropské komise. Tento seznam však může být aktualizován a rozšířen v návaznosti na výsledky dalších vědeckých studií, jakmile budou k dispozici. GŘ ENV zejména pověřilo Wetland International a EURING přezkoumáním, aktualizací a rozšířením předběžné analýzy více rizikových druhů a lokalit na základě ohnisek H5N1 v Evropě v roce 2006 a identifikací dalších druhů vysoce rizikových ptáků, které mohou působit jako „přenášející druhy" mezi volně žijícími ptáky a drůbeží a/nebo lidmi v různých částech Evropy. Výsledky budou k dispozici koncem června 2007. (http://ec.europa.eu/environment/nature/nature_conservation/focus_wild_birds/avian_influenza/pdf/avian_influenza_report.pdf). To by mělo poskytnout mnohem spolehlivější předběžný seznam více rizikových druhů a rizika kontaktu s drůbeží v rámci EU a umožnit cílenější přístup.

PŘÍLOHA III

„PŘÍLOHA IV

Standardní požadavky pro předkládání programů dozoru nad influenzou ptáků, spolufinancovaných Společenstvím

1. **Identifikace programu**

Členský stát:

Nákaza:

Rok provádění:

Odkaz na tento dokument:

Kontaktní osoba (jméno, telefon, fax, e-mail):

Datum zaslání Komisi:

2. **Popis programu dozoru nad drůbeží**

2.1 *Cíle, všeobecné požadavky a kritéria*

2.2 *Plán a provádění*

Tabulka 2.2.1

Hospodářství s chovem drůbeže [a] (kromě kachen a hus), v nichž je třeba odebrat vzorky

Sérologické vyšetření podle bodu B přílohy I rozhodnutí Komise 2007/268/ES v hospodářstvích s chovem brojlerů (jen rizikových)/krůt na výkrm/plemenných kuřat/plemenných krůt/nosných slepic/ nosných slepic chovaných ve volném výběhu/ptáků nadřádu běžci/pernaté zvěře ve farmovém chovu (bažanti, koroptve, křepelky…)/‚drobnochovech'/jiných (nehodící se škrtněte)

POUŽIJTE PROSÍM JEDEN FORMULÁŘ PRO KAŽDOU KATEGORII DRŮBEŽE

Kód NUTS (2) [b]	Celkový počet hospodářství [c]	Celkový počet hospodářství, v nichž je třeba odebrat vzorky	Počet vzorků na jedno hospodářství	Celkový počet vyšetření, která je třeba provést na jednu metodu	Metody laboratorní analýzy
Celkem					

[a] Hospodářství znamená chovy, hejna, případně zařízení.
[b] Označuje lokalitu hospodářství původu. Nelze-li použít kód Nuts 2, je nutné uvést souřadnice (zeměpis. délku/šířku).
[c] Celkový počet hospodářství jedné kategorie drůbeže v dotčeném regionu NUTS 2.

Tabulka 2.2.2

Hospodářství s chovem kachen a hus, v nichž je třeba odebrat vzorky (a) podle bodu C přílohy I rozhodnutí Komise 2007/268/ES

Sérologické vyšetření

Kód NUTS (2) (b)	Celkový počet hospodářství s chovem kachen a hus	Celkový počet hospodářství s chovem kachen a hus, v nichž je třeba odebrat vzorky	Počet vzorků na jedno hospodářství	Celkový počet vyšetření, která je třeba provést na jednu metodu	Metody laboratorní analýzy
Celkem					

(a) Hospodářství znamená chovy, hejna, případně zařízení.
(b) Označuje lokalitu hospodářství původu. Nelze-li použít kód Nuts 2, je nutné uvést souřadnice (zeměpis. délku/šířku).

2.3 *Laboratorní vyšetření: popis použitých laboratorních vyšetření*

3. **Popis programu dozoru nad volně žijícími ptáky:**

3.1 *Cíle, všeobecné požadavky a kritéria*

3.2 *Plán a provádění*

Tabulka 3.2.1

Volně žijící ptáci – šetření podle programu pro dozor nad influenzou ptáků u volně žijících ptáků podle přílohy II rozhodnutí 2007/268/ES

Kód NUTS (2) (a)	Volně žijící ptáci, u nichž je třeba odebrat vzorky (b)	Celkový počet vzorků, které je třeba odebrat pro aktivní dozor	Celkový počet vzorků, které je třeba odebrat pro pasivní dozor
Celkem			

(a) Označuje místo sběru ptáků/odběru vzorků. Nelze-li použít kód Nuts 2, je nutné uvést souřadnice (zeměpis. délku/šířku).
(b) Obecný popis volně žijících ptáků, u nichž se předpokládá odběr vzorků v rámci aktivního a pasivního dozoru.

3.3 *Laboratorní vyšetření: popis použitých laboratorních vyšetření*

4. **Popis epizootologické situace nákazy u drůbeže během posledních pěti let**

4.1 *Opatření zahrnutá do programu pro dozor nad drůbeží*

4.1.1 Jmenování ústředního orgánu pověřeného dohledem nad útvary odpovědnými za provádění programu a jejich koordinací

4.1.2 Stávající systém registrace hospodářství

4.1.3 Údaje o očkování

5. **Popis epizootologické situace nákazy u volně žijících ptáků během posledních pěti let**

5.1 *Opatření zahrnutá do programu pro dozor nad volně žijícími ptáky*

5.1.1 Jmenování ústředního orgánu pověřeného dohledem nad útvary odpovědnými za provádění programu a jejich koordinací

5.1.2 Popis a vymezení zeměpisných a správních oblastí, ve kterých se má program uplatňovat

5.1.3 Odhad místní a/nebo stěhovavé populace volně žijících ptáků

6. **Stávající opatření, pokud jde o oznamování nákazy**

7. **Náklady**

7.1 *Podrobná analýza nákladů:*

7.1.1 Drůbež

7.1.2 Volně žijící ptáci

7.2 *Shrnutí nákladů*

7.2.1 Dozor nad drůbeží

Opatření způsobilá pro spolufinancování dozoru nad drůbeží			
Metody laboratorní analýzy	Počet vyšetření, která je třeba provést na jednu metodu	Jednotkové náklady na vyšetření (na jednu metodu)	Náklady celkem
Sérologické předtřídění [a]			
Hemaglutinačně inhibiční test (HI) na H5/H7 [b]			
Test izolace viru			
PCR test			
Jiná opatření	Popis činností		
Odběr vzorků			
Ostatní			
Celkem			

[a] Uveďte laboratorní vyšetření, které bude použito.
[b] Uveďte počet vyšetření na H5 a na H7.

7.2.2 Dozor nad volně žijícími ptáky

Opatření způsobilá pro spolufinancování dozoru nad volně žijícími ptáky			
Metody laboratorní analýzy	Počet vyšetření, která je třeba provést na jednu metodu	Jednotkové náklady na vyšetření (na jednu metodu)	Náklady celkem
Sérologické předtřídění			
Hemaglutinačně inhibiční test (HI) na H5/H7			
Test izolace viru			
PCR test			
Jiná opatření	Popis činností		
Odběr vzorků			
Ostatní			
Celkem			

“